

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Az alkotmányvédő bizottság jelentése.

Debreczen, február 6.

(G.) A január 29-én hivatalosan is felosztott alkotmányvédő bizottság jelentésének több szövegrészt közöljük alább. Megértheti e jelentésből mindenki, hogy a bizottság megtett mindent, — sőt szinte többet tett, — mint amennyinek megtevése az akkori viszonyok mellett módjában állott, lehetséges volt. Kellő ítélőképességgel, a törvénytelen uralom állapotainak oda-képzésével kell megalkotni a véleményét e bizottság működéséről, mely nagyon sok és nagyon érzékeny bajt hárított el e város lakóinak feje felől.

Olvasni kell a sorok között is. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy e jelentés nem őszintén íródott s hogy épen ezért kihívja a sorközi magyarázatot. De hogy is. A bizottság jelentése, — mindenki megérezheti ezt olvasás közben, — őszinte és becsületes munka. Csak azt akarjuk mondani, hogy amikor

az olvasó egyszerű, tárgyilagos és adatszerű, tárgyilagos és adatszerű leírásokat talál, gondolja oda mindig azokat az eleven színeket, azokat az izgalmas részleteket, melyekkel a debreczeni darabontok e város akkori krónikáját teletüzdelték. Ez nem nehéz dolog; a rémuralom napjai alig multak el s e napok emlékeit szinte idézni sem kell, elevenen élnek azok minden debreczeni polgár lelkében.

Debreczen város törvényhatósági közgyűlése meleg elismeréssel adózott e bizottságnak, hazafias és bölcs működéséért. Most tetszik ki csak, másfél esztendő múltán, mikor ime a beszámoló jelentést olvashatjuk, hogy a bizottságnak csakhogyan bölcseséggel kellett lefolytatni hazafias munkáját. Bölcs és hazafias munka: ez a kettős jelzés tulajdonképpen egyet jelent; nem lett volna igazán hazafias ez a működés, ha egyúttal bölcs is nem lett volna s viszont.

De szóljon minden magyarázatnál beszédes ebben maga a jelentés:

Alakulásától kezdve 31 ülést tartott a bizottság és működését első sorban arra

irányította, hogy a törvénytelen kormányunk törvényhatóságunkkal szemben elkövetett törvényszegéseit megállapítsa és érvényre jutásukat a lehetőségig megakadályozza.

További fő feladatának tekintette a bizottság a városi tisztviselők anyagi és erkölcsi érdekeinek megvédését és a katonai szolgálattételre törvénytelenül behívott póttartalékosok családtagjai nyomorának enyhítését.

Azon jelentősebb törvényszegések, melyek ellen bizottságunk állást foglalt és elhatározta, hogy azokkal szemben a közgyűléshez intézendő óvás és tiltakozás tételét fogja javasolni és amelyek közül többek ellen a polgármester utján fel is irt és óvást emelt a következőkben:

1. Közgyűlésünknek az önkormányzati jog korlátain belül és törvényes alapon hozott határozatainak megsemmisítése.
2. Kovács Gusztáv pénzügyi tisztviselőnek főispánná való kinevezése.
3. Dr. Boda Dezső budapesti államrendőrségi tanácsosnak kormánybiztosul való kirendelése, ezen rendelet alapján katonai és csendőri karhatalommal való bevonulása és a városházának megszállása.
4. Városunk törvényes főkapitánya helyett dr. Tóth János budapesti államrendőrségi tisztviselőnek főkapitányul való kirendelése.
5. Dr. Boda Dezső visszahívása után dr. Vaday László helyettesített főkapitányának kormánybiztosul való kirendelése.
6. A hírlapok utcai elárúsításának eltiltása, a sajtótermékek terjesztése felett ön-

Rózsaszintű levélke.

— A „Debreczen” eredeti tárcaja. —

Írta: **Cagliostro.**

Kedves Szerkesztő Ur!

Manapság az a bolond divat járja, hogy egyes újságok mindenféle rendű és rangú körkérdésekkel járulnak az olvasók elé, így azután nagyon sok barátom büszkélkedik azzal, hogy az ő neve is megjelent nyomtatásban a „Rucaháti Riadó”-ban. Bolond divat, mintha bizony azért lennének az újságok, hogy a közönség lássa el közleményekkel, vagy talán így té felé befagy az írók tolla, — nem tudom, de én nem akarok mögötte maradni a kornak s különben is néhány hét óta már hosszú szoknyában járok, ezért elhatároztam, hogy ezennel én is fölsapok munkatársnak, ha természetesen megengedi kedves szerkesztő ur. Meg akarom mutatni, hogy mi leányok nemesak a közkérdésekre tudunk felelni, hanem hozzá tudunk szólni minden szőnyegen levő kérdéshez s nemesak a főzőkanalat tudjuk forgatni, hanem a tollat is.

A főzőkanál! Ugy látszik, hogy ez a jószág bántja a férfiakat s mindig a szemünkre hányják. Persze ezt a szemrehányást

mindig csak átvitt értelemben szabad érteni, mert különben ha tényleg is megtennék, akkor nekünk is volnának körmőcskéink, melyeket ugyan rózsaszintűeknek hívnak, de nem átvitt értelemben ám!

Jaj! Kedves szerkesztő ur, annyi mondanivalóm volna, hogy ha azt mind leírnám, bizony nem férne bele a lapba. Már pedig tudom, hogy szüksége van minden talpalatnyi helyre. No, de ami nekem jut most belőle, azt leírom.

Hát tudja-e, kedves szerkesztő ur, hogy nekünk, leányoknak — bárhogy akarjuk is a legényeket utánozni, mint azt Komlóssy Artur idősebb ur allítja — egyedüli vágyunk csupán a férjhezmenés, mert szép, szép a nőemancipáció, ragyogó a doktori, vagy más diploma, mégis csak szebb annál a fehér selyem menyasszonyi ruha, meg a koszoru. Én nagyon szeretem a mákos patkót, de azt hiszem, a házasság még ennél is jobb lehet.

De — ah! — mikor jön még el annak az ideje s vajjon mit csináljak én addig?...

Tudja azt szerkesztő ur, hogy volt idő, mikor halálbüntetés terhe alatt tilos volt a dohányzás?! Valahogyan így érezem magamat én is.

Ha már voltak abban az időben is

dohányosok, akik éppen úgy sóhajtoztak dohány után, álmaikban épp úgy látták a füstjét s mikor már nem bírták tovább, az életüket épp úgy odadozták érte, mint ma egynemely leány (ujjal nem akarok rá mutatni) az életét, az üdvösségét is odaadná egy deli férfiúért. Ez, ugy-e? nagyon poétikus, de a próza benne az, hogy az a dohányos bizonyára látákiáról hallucinált, de egyéb híjján beérte kapadohányval is, — másodsor pedig mindez a misztikum megszünt abban a percben, amint szabad volt pipázni, minden következmények nélkül. Szegény leányok! akiknek bizonyára akkor volt a legjobb dolgotok, mikor még úgy árultak benneteket, mint a palack-sórt, vajjon miért ne ábrándozhatnátok a szerelem látákiájáról, ha — egyelőre legalább — úgy sem jut nektek egyéb ócska kapadohányból!

Hiszen az ember előtt, ha leány, itt áll az egész világ: nap, hold, csillagok; csipkék, gyöngyök, fehérneműk; fogatok, udvarlók és löhercegek. Mi degyikre vágyik; mindegyikről külön-külön azt gondolja: hát én ezt sohasem ismerjem meg, nekem ebben sohasem legyen részem, így viruljon el az életem, így hervadjon el a szépségem? Már most a dolgok rendje az, hogy a nap, hold és a csillagok nagyon messze vannak,

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern újdonságokban.

kéntes intézkedési jog arrogálása és ezáltal a sajtószabadság korlátozása.

7. A főispánoknak törvényellenes feljogosítása a csendőri karhatalom igénybevételére.

8. Naszády Ivánnak teljhatalmu királybiztosul való kinevezése. A kinevezett kir. biztosnak az abszolutizmust jelképező nagy katonai és csendőri fedezet mellett történt bevonulása és működése.

9. Az országgyűlésnek 1906 február hó 19-én kir. biztos kirendelésével és katonai karhatalom segítségével való feloszlatása.

A törvényhatósági tisztviselőkkel szemben is megoldotta bizottságunk feladatát oly módon, hogy e megoldásban minden anyagi és erkölcsi javaik teljes biztosítását megtalálhatták.

Ugyanis a tisztviselők jogos anyagi érdekeinek biztosítása céljából 110,000 szóval száztízezer koronát helyezett el bizottságunk a Debreczeni Első Takarékpénztárnál. Ezen összeg és ennek nem jelentéktelen kamatai még abban az esetben is a felfüggesztett tisztviselők fizetésének fedezésére lettek volna fordíthatók, ha e bizottságot a darabont kormány bármennyiszer feloszlatta vagy szétszórta volna.

A katonai szolgálatra törvényellenesen behívott póttartalékosok szükségét szenvedő családtagjai felsegítésére a bizottság előbb saját kebelében és aztán nyilvánosan is gyűjtést kezdeményezett. E gyűjtés eredményeként összesen 1491 korona 36 fillér folyt be, amely összegből a póttartalékosok szűkölködő családtagjai részére összesen 465 korona segély osztott ki. A segélyezés a polgármester ur utalványozására a városi katonai ügyosztály előre bocsátott tapintatos nyomozása alapján történt és bár aránylag nem nagy összeget emésztett fel, állíthatjuk, hogy a segélyezési akció minden jogos és méltányos igényt kielégített.

A felfüggesztett rendőrtisztviselők és rendőrök ez alapból kapták meg rendes időben illetményeik kiegészítését, ami visszahelyeztetésük után nekik rendes fizetésül beszámított, úgy, hogy a városnak ebből egyetlen fillér kára sem származott.

Egyház és iskola.

Lelkészi értekezlet. Baltház Dezső dr. esperes az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye lelkészeit e hó 20-án értekezletre

a csipkék, gyöngyök és fehérneműk drágák, a fogatok és a főhercegek ritkák, — ellenben az udvarlók közel vannak, pénzbe sem kerülnek és minden mulatságon annyi van belőlük, mint a tarka kutya.

Topp: ide jutottam! A mulatságok az életnek éppen ez a farsangi szaka, amikor a legtöbb kilátásunk lehet arra, hogy megszerezhesük magunknak azt a szép fejéket, amely mégis csak legjobban illik a leányok fejére.

Mert ne gondolja kedves szerkesztő ur, hogy én valami szabadszáju vagy anarchista-leány volnék, csak tanultam gondolkodni és azért bármennyire nagy is a panasz a legényekre, mert nem eléggé buzgó tancosok, azért én mégis sejtem, hogy az olyan szép, fiatal és okos leány, mint akire most nem akarok újjal mutatni, eléggé megtalálja szórakozását és gyönyörűségét a bálon is, addig, amíg a mirtusz-koszoru élvezeteiben nem részesülhet.

Nagyon kegyetlen emberek azok, akik elüzni szeretnék a leány-álmokat. Előttünk nincs büvösebb valami, mintha két ember összeülekezve végiglejt a sima parketten. Meg vagyunk róla győződve, hogy addig öleltetjük magunkat az egész világgal, míg nem egyszer az igazi is sorra kerül . . . És

hivta össze. Az értekezletet a vármegyeház nagytermében tartják meg.

Tanfelügyelői látogatás. — Csánky Viktor kir. tanfelügyelő nemrég meglátogatta a debreczeni kereskedő társulat polgári iskoláját s az ott tapasztalt előhaladás fölött megelégedését fejezte ki.

Magyar nemzeti hadsereg.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 5.

Talán husz ember sincs a Házban, amikor megszólalnak a Ház csengői és Justh Gyula elnök megnyitja az ülést. — Nagyon csöndesnek ígérkezik a mai tanácskozás. Már a kezdet is unalmas. Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét s anélkül, hogy az elnök bejelentéseket és előterjesztéseket tett volna, belefogtak a napirend első pontjának az 1907. évi ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslatnak a tárgyalásába.

A függetlenségi-párt ellen.

Issekutz Győző, aki azt fejtegeti, hogy az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat megszavazása nem tisztán bizalmi kérdés. A nemzeti követeléseket jogosultaknak tartja, de azokat a 67-es törvény korlátain belül is meg lehet oldani. Éppen ezért meg kell ezzel elégedni, mert ha a 48-as-párt ezt nem tenné és ellenzékbe találna menni (nagy zaj a függetlenségi párton.)

Lázár Pál: Nem értem.

Issekutz Győző: Persze, ez nem kilogramm (Derűtség.) A 67-es alapot eddig miért nem lehetett fejleszteni, mert intranzigens 48-asok azt meggátolták. Ő mindig azon az állásponton volt, hogy a nemzeti követeléseket fokozatosan kell megvalósítani. A törvényjavaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Vajda Sándor: Azt a felhívást intézte Batthyány Tivadar gróf a nemzetiségi képviselőkhez, hogy ők is sorompóba lépjenek az alkotmány védelmére. Éppannyi komoly-ságot tulajdonít ennek a felhívásnak, mint egy bálteremben tett szerelmi vallomásnak. Foglalkozik a hadsereg kérdésével s azt

ha nem? Akkor se bánthatok, legalább megizleltük a kapa-dohányt . . .

No de ne haragudjon kedves szerkesztő nr, amiért így kifordítottam a lelkemet, mint egy viselt keztyűt szokás. Nem csoda, ha kissé fecsegő vagyok, hiszen még csak most öltöttem bele a hosszú ruhába és még egy kiesít ügyetlenül járok benne, de azért az első bálal alig várom.

Ó! kedves szerkesztő ur, milyen nagy-szerű lehet az az első bál, melyről már oly sokat álmodoztam.

Szeretném tudni, hogy miként kell viselkedni ottan? Ó, ha azt nekem megírnák, akkor . . . nos, akkor kész volnék még meg is pusztítani valakit. No, mert tudom, hogy mennyire ügyetlen leszek, esetleni-botlani fogok, sőt tán még a csacska szám is eljár, mint alighanem most is. És a sikos parkett? Ó, hogy félek, hátha még el is csuszom, sőt — Egek! — még végig is vágódom a földön. Az lesz aztán a szép história! Csak aztán ki ne írják az újságba. Ugy-e, nem írják ki?

Üdvözlettel Dandi.

U. i. Milyen színű ruha illik egy 17 éves leánynak az első bálra, ha szőke?

fájlalja, hogy a román nyelvet negligálják. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

A honvédség fejlesztése.

Szappanos István: A törvényjavaslatot megszavazza. Foglalkozik a honvédség szervezetével, mert ez a legvitézesebb része a hadseregnek, amely megmutatta vitézségét a félvilágnak. Jó volna több gondot fordítani arra, hogy a honvédségben a magyar szellemet ápolják. Nagy baj az is, hogy a katonákat csak parádéra tanítják. Jól mondta a kecskeméti káplár, akit azért korholtak, mert nem tart lépést.

— Ne azt nézze kigyelmed, mondta az őrmesternek, hogyan lépek, mert én így is utólérem az ellenséget. (Derűtség.)

Indítványt nyújt be, hogy a magyar hadsereg a közös hadseregtől minden tekintetben választassék el. (Helyeslés.) Sietnünk kell, meg kell valósítani minél előbb a nemzet követeléseit. A javaslatot elfogadja.

Justh Gyula elnök: A gyorsírói jegyzetéből látja, hogy Vajda beszéde alatt Nagy György Pitreiről azt mondta, hogy az akasztófát neki is megszavazza. Ezért rendreutasítja és az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Bozóky Árpád: Issekutznak szemrehányást tesz, minek harangoz be már most az ujonclétszám emelésnek. Ne beszéljünk erről addig, míg nem tudjuk, hogy mit kapunk érte.

Kmetty Károly: Issekutzal szemben azt állítja, hogy a függetlenségi pártnak egyáltalán nincs oka arra, hogy programján a legesekélyebb változtatást eszközölje.

Naszády nem kap királybiztosi nyugdíjat.

A közigazgatási bíróság így döntött.

— február 6.

(Saját tudósítónktól.) Naszády Iván volt kir. táblai bíró, Debreczen volt kormánybiztosa, — mint ezt jelentettek a lapok annakidejében, — királybiztosi állásában kapott s a kir. táblai fizetésnél lényegesen nagyobb fizetése után igényelte végellátási, illetve nyugdíj illetményét.

E kérelem tárgyában most döntött a m. kir. közigazgatási bíróság I. tanácsa Wlassics Gyula elnökle alatt s Naszády Ivánt e kérelmével elutasította.

Szakkörökben közjogi szempontból nagy horderejűeknek tartják e döntéseket, mert azt mondta ki a bíróság, hogy a kir. biztosi kinevezés alapján semminemű végellátási igényt nem szerezhet a kinevezett, mert a kir. biztosi állást törvényszerűen rendszeresített állomásnak, a kir. biztost rendszeresített illetményekkel alkalmazott tisztviselőnek tekinteni nem lehet.

Kimondta a közigazgatási bíróság azt is, hogy nem veheti figyelembe a volt kormányának a kinevezett kir. biztosok kinevezési okmányaikban foglalt azt a kijelentését, hogy állásuk a IV. fizetési osztályba rendszeresített állás. (Rudnay Béla állása, mint ismeretes, a III. fizetési osztályba volt rendszere-

Üzletünket áthelyeztük PIAC-UTCA 28. szám alá, a (nagy)tőzsde mellé. — SZÉP és TARTÓS CIPÓK csakis nálunk szerezhetők be, ahol mérték utáni megrendelések is eszközölhetők. — Tisztelettel

ELFENBEIN és KLEIN.

sítve, miniszteri fizetéssel és lakpénzzel.) Nem veheti pedig ezt figyelembe azért, mert ily kormánykijelentés magában véve nem teszi a kir. biztosi tisztséget törvényszerűen rendszeresített állami tisztviselői állomássá, hanem csak azt jelenti, hogy a volt kormány az általa kinevezett kir. biztosoknak az illető fizetési osztály illetményeit akarta juttatni. Csakis oly tisztviselői állomás rendszeresítése törvényszerű, amelylyel járó illetmények az állami költségvetésben vagy külön törvény útján fedezetet nyernek.

Városháza és vármegye.

A fertőző betegségek szabályrendelete. A hevenyfertőző betegségekről készített szabályrendelet-tervezetet az egészségügyi bizottság beterjesztette a tanácshoz, mely a gondosan kidolgozott munkálatot az e havi rendkívüli közgyűlés elé terjeszti.

A vármegye közigazgatási bizottsága e hó 11-én, hétfőn délelőtt 9 órakor tartja rendes havi ülését, melyen Wespéry Zoltán főispán elnöke mellett a januári folyó ügyeket tárgyalja le.

El Amerikába. Az alispáni hivatalnál tegnap a következők kaptak Amerikába szóló utlevelet: Makai Péterné, Orosz Mária, B. Varga Mihály és Z. Fekete Imre hajduböszörményi lakosok.

A közigazgatási bizottság féléves jelentése. Debreczen város közigazgatási bizottságának küldöttsége most készült el azon jelentéssel, mely a bizottságnak az 1906. év második felében végzett munkásságáról ad kimutatást. A terjedelmes jelentést még e héten fölterjesztik a miniszterelnökséghez.

A megye rendkívüli közgyűlése. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága mint értesülünk, e hó 25-én, hétfőn tartja meg rendkívüli közgyűlését, melyen tudvalevőleg, halaszthatatlan s fontos ügyeket intéz el.

Árviz elleni védekezés. Az alsószabolcsi tisztai armentesítő társulat igazgatósága megkeresést intézett a polgármesterhez az iránt, hogy miután az ideai nagymennyiségű hó és az időjárás szélsőségei miatt alapos kilátás van arra, hogy a tavaszon a rendesnél nagyobb mérvű áradás fog bekövetkezni, annál fogva már most intézkedjék a hatóság, hogy az árvízvédelemre kirendelt a csapatok szükség esetén azonnal a helyszínére szállíthatók legyenek.

Sorozás a megyében. A hajdúszabolcsi járás hadkötelesei április 13, 15, 16 és 17. napjain állanak a sorozóbizottság elé. A fősorozáson 480 első korosztályú hadkötelest fognak megvizsgálni.

Debreczen a múlt hónapban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen, febr. 6.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen város közigazgatási bizottsága tegnap délután 3 órakor tartotta február havi rendes ülését, amelyen Wespéry Zoltán főispán elnöke mellett jelen voltak:

Dr. Tüdös János, Somogyi Pál, Rickl Antal, Kovács József polgármester, Csányi Viktor kir. tanfelügyelő, Bészler Károly árvászéki elnök, Márton Imre, dr. Gálánffy János kir. ügyész, Csóka Sámu, dr. Tüdös Kálmán t. főorvos, Kiss Albert, Eisenmann Oszkár h. pénzügyigazgató, Varga Károly, Latinovits Mihály államépítészeti főmérnök, Juhász Ig-

nác, dr. Magoss György t. főügyész, dr. Fejér Ferenc, Kocsár Gábor dr., Király Gyula tanácsnok, Ozory István jegyző.

A szakelődök jelentését a január havi állapotokról a következőkben adjuk:

A város egészségügye.

Az egészségügyi viszonyok januárban kedvezőbbek voltak, mint a múlt decemberben. A kanyaró és szamarhurut-járvány teljesen megszűnt, úgy, hogy január 15-én az összes zárva volt iskolák és óvodák megnyílhettek. Ez alkalommal is bebizonyosodott, hogy a járványos gyermekbetegségek ellen legbiztosabb eljárás az iskolák egyidejű bezárása, ami a járvány terjedését egyszerre kettévágja.

Fertőző betegségekből január hónap mindössze öt haláleset fordul elő, de annál több volt tüdőgyulladásban, különösen kis gyermekekéknél, számszerint 28. Ezek legtöbbször szamarhurutból fejlődött, ami ismét bizonyították, hogy a szamarhurut egyike a legveszedelmesebb fertőzőbetegségeknek. Egyéb betegségek közül főképpen a légzőszervek hurutos bántalmi uralkodtak.

Az orvosrendőri élelmiszer és piacvizsgálókat kielégítő eredménnyel fogatosították. Lefoglaltak egy esetben hat hordó romlott lekvárt.

Öngyilkossági eset három volt és pedig egy önakasztás, egy szurási seb és egy mérgezés. Baleset folytán ketten haltak meg; mindkét eset vasuti elgázolás volt.

A köztisztaság tűrhető; a kutak egy kivételével kifogástalanok voltak. A Vigkedvű Mihály-utcai iskola kútját rothadó anyagokkal fertőzöttnek találták s ezért lezárták.

Népességi adatok.

Született január során Debreczenben 262 lélek, elhalt 200 egyén, szaporodás e szerint 62.

Házasságra lépett 85 pár. Ezekből tisztán ev. ref. vallású volt 55, róm. kath. 3, izr. 7; vegyes vallású 20 pár.

A kórház betegforgalma.

Végül jelenti a főorvos, hogy a kórházba január havában 374 beteget vettek föl, decemberről 262 beteg jött át, elbocsátottak 297 beteget, meghaltak huszan, ápolás alatt maradt 319 egyén.

A mentők működése.

A mentőegyesület jelentése szerint január hónapban 17 baleset, sérülés és hirtelen megbetegedés, 27 betegszállítás, 2 öngyilkosság s egy vaklárma folytán léptek akcióba a mentők. Ez 59 esetből 31 nappali, 28 éjjeli volt. A testületet a hatóság 25 esetben vette igénybe, a magánfelek 10 esetben.

A jelentést Szikszay Gyula mentőparancsnok, dr. Derékassy mentőorvos és Berkó József segédtiszt terjesztették be.

Az adógép működése.

A pénzügyigazgatóság jelentése szerint befizettek január során: egyenes adóban 194,061 koronát, hadmentességi díjban 578, bélyeg jövedékben 158,609, jogilletékben 80,326, díjjövedékben 2509, dohányjövédékben 146,975, határvámjövédékben 9397, fogasztási és italdobban 25,307 koronát. Összesen 350,000 koronával többet, mint tavaly, a darabont-korszakban. Fizetési halasztást a pénzügyigazgatóság saját hatáskörében 18, a miniszter felhatalmazása alapján 59 esetben adott.

A bizottság s albizottságai aztán több folyó ügyet intéztek el. Az ülés 6 órakor ért véget.

Művészet.

Művészestély. Debreczen városa még nem dicsekedett olyan estéllyel, aminő most készül. Színészek, művészek, zenészek sikra szállnak, hogy megteremtsék az ideai farsang legnagyobb eseményét, a művészestélyt. És közönségünk csodálkozva tapasztalja majd, mire képes városunk művészgardája olyankor, mikor a génius maga hívja őket táborba. Amit a poézis és a művészet nagyot alkotott

a legutóbbi időkben, azt mind együtt fogja találni, mesteri kidolgozásban, csodálatosan szép csokorba kötve a nagy közönség. A művészt programjának egyik számát, melyet a fővárosi közönség csak ősszel fog megismerni, már most hozzuk a műsoron, amely hivatva leend igazolni, hogy a művészet nemcsak futólag időzik falaink között és hogy Debreczen is jogosított Liszt, Brahni, Laszky, Gastaldon szellemének méltó fogadására.

A debreceni fuvarosok ellen.

Zsarolják a lakosságot.

— február 6.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni lakosság között mindenfelé nagy a felháborodás a fuvarosok — szekeresek és talvigások — ellen. A lakosság, melynek természetesen nélkülözhetetlen szüksége van rájuk, különösen télen, valósággal ki van szolgáltatva a fuvarosok apró zsarolásainak.

A tűzifahiány miatt a fa ára most amugy is óriási módon emelkedett. Ehhez járult aztán, hogy a fuvarosok a fa behordásáért egyre többet kérnek és bizony belekerül 40 koronába egy öl fa, mire a fás-kamarába elhelyezik.

A lakosság körében az egyre emelkedő fuvardíjak ellen most mozgalom készül. E mozgalomnak az a célja, hogy beadványt intézzenek a városi tanácshoz a fuvarberek szabályozása iránt.

A mozgalom kezdeményezői azzal indokolják beadványukat, hogy a tanács a közönség zaklatását megakadályozandó, a bérkocsisokra kötelező árszabályt létesített és így a bérkocsisok nem követelhetnek túlságos díjakat, viszont a közönség sem alkudozhatik.

Mivel pedig a talvigások és szekeresek épen úgy rendőri felügyelet alatt állanak, mint a bérkocsisok, a mozgalom indítói azt kérik a tanácstól, hogy a fuvarosoknak is állapítsanak meg tarifát, árszabályt, amelynek betartására a fuvarosokat kötelezzék.

A mindenesetre a közönség érdekét szolgáló mozgalmat városzerte helyesléssel fogadták.

A tanyai iskolák ügye.

Öt iskola szeptemberben megnyílik.

A város szerződése.

— február 6.

(Saját tudósítónktól.) Csányi Viktor kir. tanfelügyelő tegnap mutatta be a közigazgatási bizottságnak azon szerződést, melyet a közköztartásügyi miniszter Debreczen városával a tanyai iskolákra vonatkozólag kötött. A szerződés élénken bizonyítja, hogy a kormány ezuttal a legnagyobb mértékben lojális volt s Debreczen város érdekeinek legmegfelelelőbbben intézkedett.

A szerződés szerint a most fenálló négy tanyai iskolát az állam Debreczen városától átveszi. A tiz tanyai iskola közül öt 1907 szeptemberben, a másik öt jövő szeptemberben nyitandó meg. A város évi hozzájárulása 6000 korona lesz, amely összeg mintegy ellenszolgáltatás az állam rendkívül magas kiadásaiért. Az iskolákat az állam meghagyja Debreczen város tulajdonában, de azon föltétellel, hogy azok örök időnkig csakis iskolai célokra használhatók.

Minden fölszerelési, fentartási és személyi kiadást az állam viseli. Debreczen városa köteles mind-egyik iskolához egy, a rosszabb termőképességű helyeken pedig két hold földet adni. E földterületből 600—600 négyszögöl a gazdasági ismétlőiskolai oktatás céljaira fog szolgálni. A tanítók a gazdasági ismétlő oktatásért évi 100—100, a vallásoktatásért évi 80—80 korona külön javadalmazást fognak huzni.

Az oktatás valamennyi tanyai iskolában teljesen ingyenes lesz, csupán beiratáskor fizet minden tanuló 50 fillért az ifjúsági könyvtár gyarapításának céljaira. Azért szükséges ez az intézkedés, mert más különben a minimálisra apadna le az iskolalátogatás. „Azt pedig nem lehet tűrni” — mondta a miniszter, „hogy Debreczen város közvetlen közelében száz és száz gyermek baromi módra nőjjon fel”.

Mi tudjuk legjobban, mennyire igazat mondott a miniszter?

Színház.

Műsor.

Szerda. „Kis áruló” operett. (B. bérlet.)
Csütörtök. „Végrehajtó” vigjáték. (C. bérlet.)
Péntek. „Vig özvegy” operett. (A. bérlet.)
Szombat. „A tolvaj” szimű. (B. bérlet.)
Vasárnap. D. u. „Drótostót” operett; este „A korbács” bohózat. (Kis bérlet.)

* **A kis áruló** tegnapi előadását szintén szép számu közönség nézte végig. — Ez alkalommal Henry kapitányt Fóthy Frida játszotta nagyon kedvesen s énekelte igen szépen. Volt is bőven része tetszés nyilvánulásokban, virágajándékot is kapott. A darabnak most is nagyon tetszett a zenéje, amelynek szinpadai szépsége, — tekintettel, hogy dr. Sámly Lászlónak első szinpadai munkája, — általánosan a legjobb véleményeket érdemelte ki. A bájos melódiák közül jelenleg a legértékesebb Henry, második felvonásbeli hajnali dala, melynek szépségei Fóthy pompás előadásában teljes mértékben érvényesültek. — Ugyancsak tetszett első felvonásbeli belépője, melyet meg is ismételtettek. — Most is felkeltette a figyelmet a második felvonás erőteljes fináléja, mely hatásosan van felépítve s mely szintén egyik figyelemreméltó kiválósága a fiatal szerző első munkájának. A harmadik felvonásbeli csók-keringő szintén méltán tarthat számot a nagyobb népszerűsége, ugyancsak ezen felvonás Magyar indulója is, Mártha Talizmán dala zenei finomsággal hat s a Lenke fohásza is. A humornak is bőven juttat helyet dr. Sámly munkája s a Büchmarseh és Ludmilla kettőse s Polgár kupléja most is általános derűtséget kelteittek. Ugy dr. Sámlyt, mint ügyes librettó-író komponistáját többször tapsolták függöny elé.

* **Kivételesen 7 órakor.** Tekintettel arra, hogy a színházi zenekar a ma szordán, február 6-án tartandó Szent-Erzsébeth bálján közreműködik, a mai előadás kivételesen pont 7 órakor kezdődik.

* **Radó Anna vendégszereplése.** Radó Anna, a mi szép hangú énekesnőnk tegnapelőtt a nagyváradi Szigligeti-színházban vendégszerepelt. A *Koldusgróf* Malóna szerepét énekelte el, a nagyváradi közönség osztatlan tetszése mellett.

* **A végrehajtó.** Sylvane és Artus 3 felvonásos bohózata, mely a budapesti vigszínháznak egyik legnagyobb sikert aratott műsor darabja, holnap kerül színre teljesen új betanulással először. A rendkívül mulattató bohózat címszerepét Polgár játsza az előadásban résztvesznek Arday Ida, Vida Ilona, Almásy Lola, Ternyei, Sarkadi, Szabó Gy. stb.

Párbérszedés csendőrökkel.

Az igazságért nem büntetnek.

Esküdtárszéli főtárgyalás.

— február 6.

(Saját tudósítónktól.) E lap hasábjain 1905. november 19-én egy cikk jelent meg, mely szigorú bírálat tárgyává tette Buda Lajos egykori róm. kath. kántornak ama eljárását, hogy gazdag ember léttére a szegény néptől a legközelebbi módon szedette be a párbért a csendőrökkel s elvitette az utolsó szem gabonáját is egyik-másik földhöz ragadt szegény embernek.

A cikk miatt Buda kántor sajtópórt indított a „Debreczen” ellen. A múlt évben a törvényes tárgyalást is tartott, amelyen kimondotta, hogy a bűnpörben ítélethozatalra az esküdtbírósa illetékes.

A debreceni esküdtárszéli sajtóbírószág tegnap tartott főtárgyalást az érdekes perben. A bíróság a következőképen alakult meg: elnök Kerekes János, szavazóbírák: Tóhy István és Tatay Ferenc, jegyző Hajdu Gyula.

Rendes esküdték lettek: Balla Bertalan, Györfi Péter, Jankovics Sándor, Kiss Imre, dr. Kun Béla, Losonezi János, Máté Miklós, Polgár Dániel, Pongor János, Várai Károly, Mogyorósi Miklós és László András. Pótesküdt ifj. Kertész Mihály.

A vádlottak padján Bódi József egykori földbirtokos volt, aki az erőszakos párbérszedést megirta és közlés céljából e lap szerkesztőségének átadta. A vádat Buda kántor nevében dr. Szöllős Dezső képviselte, aki sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt kérte a cikk szerzőjének megbüntetését. A vádlottat dr. Balázs Bertalan védte.

Igen sok tanút hallgattak ki, akik a cikkben foglaltakat mindenben megerősítették és azt vallották, hogy a fezyveres párbérszedés valósággal fellázította Egyek lakosságát.

A perbeszédék után két kérdést terjesztettek az esküdték elé és pedig:

1. kérdés. Szerzője-e a vádlott az inkriminált cikknek?

2. kérdés. Közérdekből közölte-e a vádlott a cikket, vagy sem?

Az esküdték kimondották, hogy az inkriminált cikk szerzője a vádlott, aki a cikket közérdekből tette közzé.

A verdikt alapján a bírák a vádlottat felmentették.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

* **Debreczen nyomán.** Debreczenben talán nem is tudják, milyen hatalmas visszhangot keltett országsszerte a pálinkásboltok bezárására vonatkozó közgyűlési határozat. A vidék összes lapjai hasábosan tárgyalják, méltatják a hősteit-számba menő elhatározást és valósággal irigylük Debreczent, amiért ő volt az első város, amelyik ebben a nagy kérdésben először mondta ki a döntő szót. Pedig hát — ezt megszokhatták volna már a vidéki városok. Nem hiuságból mondjuk ezt, hanem komoly büszkeséggel, a felett érzett örömmel, hogy e város ma is tud példákat mutatni. Nagyokat, nagyobbakat, mint valaha. Még annyit jegyzünk ide, hogy Pozsony sz. kir. város közgyűlése elő

legközelebb szintén előterjesztik a pálinkásboltok bezárására vonatkozó indítványt, teljesen ugyanazon keretekben s ugyanazon indokolással, mint nálunk Burger Péter dr. tette volt.

— **A helyettes anyakönyvvezetői állás.** A város közigazgatási bizottsága tegnap, a beérkezett véleményes jelentés alapján kimondotta, hogy a debreceni anyakönyvvezetőségnek a második helyettesi állás betöltésére is szükség van. A bizottság a törvényadta jelölési jogával is élhetett, mert három jelentkező a pályázat kiírása nélkül is akadt. Ezek közül első helyen Oláh Gyula városi napidíjas, volt téglási anyakönyvest, másodhelyen Lösch István ny. honvédhuszárszázadost, harmadsorban pedig Szabó Gyulát jelölte a bizottság. A jelölések fölött a belügyminiszter dönt.

— **Küldöttség a Duna-Tisza-csatorna ügyében.** Hajdúvármegye érdeklőségei részéről nyolctagú küldöttség utazik fel e hó 10-én Budapestre, hogy a Duna-Tisza-csatorna ügyében az országos értekezleten résztvegyen s ezuttal tisztelegjen a kereskedelemügyi miniszter előtt. A küldöttséget Kovács Gyula alispán vezeti.

— **A postaigazgatóság ügye.** A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén Fejér Ferenc dr. interpellációt intézett a polgármesterhez, hogy mi van a postaigazgatóság ügyével? Kovács József polgármester és Wessprémy Zoltán főispán nyomban válaszoltak az interpellációra s ugyanazon kijelentéseket tették, amelyeknek érdemi részéről mi már hirt adtunk. E szerint a postaigazgatóság ügye ma mindenképen aktuális s a város intézősége állandó tárgyalásokat folytat ez ügyben az illetékes körökkel.

— **A vármegyei telefon ügye.** Tudósítónknak tegnap alkalma nyílt, hogy betekinthesen Kossuth Ferencnek a megyei telefon kiépítése ügyében küldött leiratába. A miniszter csakugyan 50,000 koronát engedélyez ez évre, egyúttal azonban hozzájárul ahhoz, hogy a hálózat vonalának részbeni építését még ez év tavaszán megkezdjék. A telefonpóznák s egyéb anyagok már rendelkezésre is állanak s a miniszter kilátásba helyezi, hogy a főbb vonalak ez évben még kiépítést nyernek. Hogy mely vonalok építtessenek ki legelőször, erre nézve Kossuth a nagyváradi postaigazgatóság egyik főtisztjét utasította, hogy Kovács Gyula alispánnal tárgyalást folytasson. A postaigazgatóság kiküldötte holnap érkézik Debreczenbe.

— **A katonai létszám Debreczenben.** Kovács József polgármester jelentése szerint Debreczenben ma 3538 katona tartózkodik. E számból 2453 a közös hadseregbe, 1085 a honvédesapatokra esik. A loállomány 1503 katonalóvból áll.

— **Az árvaház költségkiutalása.** A debreceni országos tanítói árvaház számára Apponyi Albert gróf huszezer koronát utalt ki a fentartó országos tanítói nyugdíjalapból. Ez a hitelnyitás azért vált szükségessé, mert az állami költségvetésből az árvaház évi segélyét még nem folyósíthatták. — Itt emlíjük meg, hogy az árvaházban ma 86 fiú és 86 leánygyermek van állandó gondozás alatt.

— **Elöljárósági ülés.** A debreceni ipartestület holnap délután tartja meg február havi ülését Zelinger Ede elnök vezetésével. Az ülésen a múlt hónapban felszabadult új iparos segédek kapják meg szabaduló levelüket, majd a testület mult havi ügyeiről tanácskoznak.

— **A rendőrség működése januárban.** A debreceni rendőrség január havában összesen kétszázötvenhárom egyént tartóztatott le. Ezek közül négyet adták az ügyészségnek, kétszázkilencet pedig rendőrileg büntették meg, eltoloncolták a város

terültéről 34 egyént, keresztöltöncoltak harminckilencet, kényszerutlevéllel pedig harminchárom embert utasítottak ki.

— **A nyiregyházi gyorsvonal ügye.** Debreczen város közigazgatási bizottsága már hónapokkal ezelőtt sürgős felterjesztésben kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy a nyiregyház—szerencs—miskolci vonalon gyorsvonalat állítson be. A közigazgatási bizottság tegnap Fejér Ferenc dr. javaslata alapján elhatározta, hogy mivel eddig semmi felelet nem érkezett a kormánytól, sürgős kérdést intéz a miniszterhez a gyorsvonal dolgában.

— **Esküvő.** Blattner József, debreceni kereskedő ma esküdt örök hűséget özv. Barcza Gáborné urasszonyának.

— **Egy rendőrkapitány jubileuma.** Csiba Márton, hajdunánási rendőrkapitány most ünnepelte meg hivatalbalépésének negyedszázados évfordulóját. A jubiléus házában ez alkalomból fényes lakoma volt, melyen az első pohárköszöntőt Csohány László polgármester mondotta. Csibát Wessprémy főispán, Kovács alispán, Rákosi Viktor képviselő s még számosan megleghangú táviratokban üdvözölték.

— **Iparengedélyek.** A debreceni iparhatóság januárban huszonkét iparengedélyt s 74 munkakönyvet adott ki. Az iparengedélyek bejegyzéséért 300 korona díj folyt be, mely összeget az iparostanonciskola javára adták.

— **Magyariek Szatmáron.** Magyarieknek kedves ünnepeltetésben volt részük vasárnap. Az egész zenekar odaát volt, hogy a rendezőség megbízására végigmuzsikálják az ottani izr. nőegylet bálját, amelyen az egész megye előkelősége ott volt. A mi kedves zenészeink olyan szeretetre találtak, hogy még a reggeli órákban is alig akarták őket elengedni.

— **A fakeskedők ellen.** A város közigazgatási bizottságának egyik tagja tegnap fölpanaszolta, hogy a debreczeni fakeskedők nem mérik ki pontosan a tőlük vásárolt fát. Mivel a városhoz ilyen panasz a közönségtől máig nem érkezett be, a közigazgatási bizottság napirendre tér az interpelláció felett, viszont elhatározta, hogy adandó panasz esetén a rendőrséget beavatkozásra fogja utasítani.

— **Házi szarka.** Nehány héttel ezelőtt Kovács Istvánnéknak Péterfi-utca 53. számú lakásából elveszett egy 80 koronát érő gyémántgyűrű és több értékes mellű. Akkor nem tett jelentést, mert azt hitte, megkerülnek az elveszett ékszerek. Tegnap Kovácsné a szekrénye tetejére tette ridiküljét, amelyben négyszáz korona volt. Alig néhány perc múlva már nem találta meg a ridikült, amely hosszas keresés után a pamlag karja alól került elő. Kovácsné ekkor belátta, hogy nála házitolvaj működik és eselődjét feljelentette a rendőrségnél, amely megindította az eljárást.

— **Muzsikus cigányok szervezkedése.** Igen érdekes hírt veszünk a szomszédos Nyiregyházáról. Arról szól a híradás, hogy az ottani zenészeknek nagy része belépett a szociálisták közé és a többieket is a csatlakozásra buzdítja. Céljukat az képezi, hogy a nehéz megélhetési viszonyok miatt a díjakat felemeljék és legyen szervezet, amely a be nem lépett hangászokat a tarifa betartására rászorítsa. Egyesek ugyanis a sűrű krajcárt többre becsülik a ritka forintnál, ami a nagy konkurencia mellett azt eredményezné, hogy a felemelt díjak mellett dolgozók keresetükhöz nem jutnának. Az újítók azonban arra számítanak, hogy az „elvtársak” lehetlenné teszik az olesó Jánosok szereplését. Ilyen körülmények között kilátás van rá, hogy ezután a szociálisták huzzák el a cigányok nótáját.

— **Eltűnt fiatal leány.** Még a múlt hó 18-án tűnt el Vértési János Postakert 28. sz. alatti lakosnak Zsuzsa nevű 15 éves leánya. A csinos termetű leány cipőfelsőrészkesztő műhelyben dolgozott, de rossz társaságba került. Társasága megutáltatta vele a munkát és a leány ott hagyta szülőit, akik tegnap feljelentették a rendőrségnél tévutra tért leányukat. A szülők állítása szerint a leány még néhány nappal ezelőtt Hajdusoboszlón és Püspökladányban csavargott, de az utóbbi napokban már semmit sem halottak róla. Így aztán a szülők, hogy 15 éves leányukat a bűn utjáról visszatereljék, kérték a leány körözését.

— **A pintérek szervezkedése.** Tegnap délután az ipartestületnél a pintérmesterek ülést tartottak, amelyen kimondták, hogy a munkaadók szövetségének eszméjét helyeslik és a szervezkedést ők is megkezdik. A szervezkedés előkészítésére bizottságot küldtek ki, amely rövid idő alatt betervezi a szabályrendeletet. A pintérek azután a megüresedett alelnöki tisztre Asztalos Józsefet választották meg.

— **Z. Fekete Imre Amerikában.** Debreczen város közönsége nagyon jól ismeri e nevet. Z. Fekete Imre a férje annak a vádlott asszonynak, ki pár évvel ezelőtt meggyilkolta Cs. Varga Imrét. E nagy bűnperben perújítás is volt s csak a második főtárgyaláson lehetett elítélni a bűnös asszonyt. Z. Fekete Imréné életfogytiglan a mária-noszt-rai fegyház lakója lett. Az ura, ki a szenzációs bűnper tárgyalása során rengeteg izgalmat állott ki, most elhatározta, hogy elhagyja Magyarországot. A családi boldogság ugyanis fel van dulva, feleségét alig láthatja többé viszont s igazán nincs mit keresnie itthon. A szegény ember tegnap kapott Amerikába szóló utlevelet s a héten már el is indul Hajduböszörményből az új világba, — ahol feledni akar.

— **Uj kut a Vigkedvü Mihály-utóán.** A Vigkedvü Mihály-utcai közutat, mint lapunk más helyén is jelentjük, egészségi szempontból bezáratta a főorvos. Az új kut furása iránt a főorvos azonnal megkereste a mérnöki hivatalt, mely e hó során végleg elintézi az új kutfurás ügyét.

— **Nevelőnő, aki lop.** A debreceni közoktatásban ismerkedett meg Nyári Andrásné Széchényi-utca 50. szám alatti lakosnő egy B. V. nevű nevelőnővel, aki — mikor felgyógyult — többször szállott meg Nyári-nénál. A nevelőnő azonban halálansággal viszonozta a sziveslátást és Nyári-né állítása szerint akkor, amikor 5 nem volt otthon, szekrényéből lilaszínű selyemruháját és egyéb ruhaneműjét ellopta. A rendőrség keresi a lopás után eltűnt nevelőnőt.

— **Bor- és szesztermelők figyelmébe.** A nagyváradi postaigazgatóság arról értesíti az érdekelteket, hogy a bor- és szesz postai szétküldésénél nem ajánlatos kosárba font palaczkokat használni, mert ezeknek postai kezelése nehézkesnek és a feladókra nézve hátrányosnak bizonyult. A szállítók saját érdekükben áll, hogy szeszt és bort kosárba font palaczkok helyett ládában, szalma vagy forgács közé helyezett palaczkokba csomagolják.

— **Lövöldöző borbélyeség.** Csaknem halálos végű veszekedés volt tegnap éjszaka a kis állomásnál. Ember Gyula borbélyeség összeveszett két vidéki emberrel, akik meg is verték, majd ott hagyták Embert, aki dühében az állomás-épület irányában futók után lőtt. A két embert nem érte a golyó, ellenben egyik vasuti hivatalnoknak sapkáját furta át a golyó. A rendőrség Embert ellen megindította az eljárást.

— **Kulhaneket elvitték.** Debreczen közönsége élénk érdeklődéssel kísérte a múlt év végén elfogott

szélhámosnak, Kulhanek Adolfnak ügyét. A furfangos csalások nagymesterét, mivel az ítélkezésre ez ügyben a kir. ítélőtábla a szolnoki törvényszéket mondotta ki illetékesnek, tegnap este Szolnokra viték. A nagy szélhámos egy szuronyos börtönőr kíséretében utazott el. Az állomásnál a váróteremben sokan nézték a fiók Strasznoffot, aki egykedvűen várta a vonat indulását. Kulhanek különben szeretett volna Debreczenbe maradni és azt hiszi, hogy a Kuria megváltoztatja a táblának az illetékességre vonatkozó döntést.

— **Zander-féle gyógyintézetben** e hó 4-ike, hétfőtől kezdve, az órák beosztását megváltoztattam. A női órák délután 3-4-ig, férfi órák délelőtt 12-1-ig és délután 6-7-ig, gyermek óra délután 4-5-ig. Többek érdeklődésére folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy hosszabb időre történő előfizetés esetén (félév, gy év) az árak lényegesen kisebbek a rendes díjakkal. — Tisztelettel Dr. Szász Adolf orvos.

— **Fogynak a nyulak.** A debreceni vadászterületeken olyan pusztitást vittek véghez Nimród követői a mostani vadász-idényben, hogy bizony attól kellett félni, hogy kiveszenek az egész környéken a nyulak. A vadász-társulat úgy segített a bajon, hogy több száz fajnyulat hozatott és azokat a napokban szétengedik a haláp és a cserrei erdőkben.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Szabó Gábor ev. ref. 13 hónapos, Regőczy Erzsébet ev. ref. 9 éves, Tóth Róza ev. ref. 11 éves, Mirkó Ferenc róm. kath. tíz napos.

NYVATOS NYAKKÉNDŐK
FEKETÉNÉL.

Mulatságok.

— **Dalestély a Bikában.** Igen nagy-számu, szép közönség előtt tartotta meg tegnap este dalestélyét a Városi Dalegylet. Az Arany Bika szálloda disztermében szép közönség ülte körül az asztalokat, de igen sokan foglaltak helyet a páholyokban is. Kevéssel 9 óra előtt Rácz Károly remek nyitánya vezette be a műsort, amelynek minden számát a dalegylet töltötte be. A messze földön híres Debreczeni Dalegylet estélye ezuttal is méltó volt a multban szerzett sok, szép érdemekhez és valóban művészi élvezetet nyújtott a jelenvoltaknak, akik a műsoron kívül is több dalt adtak elő a remekhangú dalukkal. A műsor után tánc következett és a vidám párok hajnalig mulattak Rácz károly pompás muzsikája mellett.

— **Estély Szoboszlón.** A hajdusoboszlói dalárda e hó 9-én, szombaton táncmulatsággal egybekötött estélyt rendez. A műsoron Boldizsár Kálmán dr. a Csokonai-kör választmányi tagja a szabadelődással szerepel.

— **A Szent Erzsébet egylet táncestélye** ma este lesz. Tekintve azt a nagy érdeklődést, mely minden oldalról megnyilvánul, főképen pedig a menuette, mely az est fénypontja, azonkívül a táncrendezőséget, bizonyára ez a táncestély lesz az idei mulatságok legsikerültebbje. A menuette pontban 9 órakor kezdődik. A táncból tegnap fényesen sikerült próba volt, mely mindenkinek osztatlan tetszését vívta ki.

Álarcos bál a Korona-vendéglőben.
A Korona-vendéglő dísztermében szombat este fényesen sikerült álarcos bált rendezett Schaf János táncmester. Az álarcos bálon I-ső díjat, 12 koronát nyert Bagoly Erzsike, a legszebb álarcos nő, II-ik díjat, 10 koronát Mihályi István, a legszebb álarcos férfi, III-ik díjat, 8 koronát Kovács József, a legkomikusabb, IV-ik díjat, 7 koronát Pásztor György, a legrutább, V-ik díjat, 4 koronát Daku József, a legügyesebb, VI-ik díjat, 3 koronát Kovács József, a legnyurgább álarcos, VII-ik díjat, 2 koronát Koós Jolán, legszerényebb nő, VIII-ik díjat, 1 koronát Zsüberay Berei, a legszerényebb férfi. — A Koronában 17-én nagy bőjti álarcos bál lesz.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

Sikkasztó főpénztáros. A Pester Lloyd kiadóhivatalának főpénztárosa, Guttenstein Miksa, egy 67 éves ember, aki 21 év óta áll a társulat szolgálatában, pénteken este eltávozott hivatalából és azóta nem jött vissza. Guttenstein még pénteken elutazott Bécsbe. A rendőrség, a Pester Lloyd társaság és a lap képviselőinek jelenlétében felnyitották a pénztárt és megállapították, hogy az elszámolás alatt álló pénzekből körülbelül 40.000 korona hiányzik, amely összeget Guttenstein még az elmúlt évben sikkasztotta el. Az öreg ember a börtönben játszott. Guttensteint a rendőrség keresi.

Halál a vonaton. Ma éjjel 11 órakor a kelenföldi állomáson a Bécs felé menő 12. sz. személyvonat egy III-ad osztályú fülkájében egy 30 év körüli munkáskülső nő szívrohamban összeesett. Kiszállították a vonatról és a mentők bevitték a Rókus-kórházba, ahol eszméletét még mindig nem nyerte vissza és így személyazonosság nem volt megállapítható.

Távirat és telefon.

Polónyi és Günther.

Budapest, febr. 5. Ma délelőtt bucsuzott el Polónyi Géza, a távozó igazságügyminiszter, a minisztérium nagytermében összegyűlt tisztikarától. — A tisztikar az új miniszter, dr. Günther Antal elé járult, aki beköszöntőjében megköszönte a szíves üdvözlést és némi tájékoztatást adott az igazságügyi programjából. Kijelentette, hogy folytatni kívánja ott, ahol elődje elhagyta és reméli, hogy a megkezdett munkát sikeresen fogja befejezni a tisztikar támogatásával.

Uj földmivelésügyi államtitkár.

Budapest, febr. 5. Bécsből jelentik, hogy a király Géressy Balogh miniszteri tanácsos földmivelésügyi államtitkárrá nevezte ki.

Magyarosítás a hadseregben.

Budapest, febr. 5. Jekelfalussy miniszter válaszol a felszólalásokra és kijelenti, hogy a katonai bünvádi perrendtartás most készül: a hadbírák között a magyar nyelv kötelező; a honvédtisztek egyenruháját illetőleg gondja lesz rá, hogy ott a magyar jelleg kidomboríttassék. Wekerle Sándor azt mondja, hogy az átmeneti korszakban nem lehet a magyar hadsereget megteremteni.

Kéri Szappanost, vonja vissza javaslatát. Ez megtörténik, mire a Ház az újajavaslatot elfogadja.

Lengyel Zoltán mentelmi ügye.

Budapest, febr. 5. Az itteni törvénytörvényeknek Lengyel Zoltán mentelmi jogának felfüggesztését kérő átirata ma érkezett meg a képviselőház mentelmi bíróságához, amely pénteken foglalkozik a mentelmi ügygel.

Eltélt oláh ujságíró.

Kolozsvár, febr. 5. Moldován Vazul oláh ujságíró lázítás és izgatás miatt a kolozsvári esküdtbírók ma másfél évi börtönre és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte.

Ujabb bányarobbanás.

New-York, febr. 5. Elkinsből (Nyugat-Virginia) érkezett távirat jelenti, hogy a Davis Koaks és szénbányatársaság egyik thomasi bányájában robbanás történt, amely-nél 25-30 bányamunkás, többnyire külföldi, életét veszítette.

LEGJOBB INGEREK SZABÁSÚ FEREKENÉL

Törvénytörvények.

§ Hivatalvizsgálat. Szűts Miklós dr. törvénytörvények elnök értesítette a hajduszentpéter kir. járásbírókat, hogy a tábla elnöke a bíróság ügykezelőségének pontosságáért elismerését fejezte ki.

Csarnok.

A végrendelet titka.

— Regény. — 14

Róbert csengetett, a csengettyű zajra Gertrud, a komorna ajtót nyitott. Zavarából Róbert kitalálta, hogy kitérő feleleteket fog hallani, mintha a tegnapi szakítás belőle egy jött-ment idegent csinált volna.

— Jelentse be kisasszonyának, hogy én vagyok! — szölt Róbert ellentmondást nem tűrő hangon, látván a komorna habozását.

— De... kisasszonyom ki akar menni. Megnyergelték már a lovat...

— Ugy magam jelentem be megamat, — felelte, a szalon felé menve.

Krisztiána a zongora mellett ült amazon ruhájában, melyben exotikus szépsége a legszembeötlőbb volt. Magas cilinder-kalap simult világos gesztenyeszínű hajára, szigorú kecsket kölcsönözve a fiatal istennő érzéketlen csábosságának, mely mintegy takarója volt ritka művészi alkatának. Nyugtalan, mély nagy szeméinek kifejezése felébresztette a titkos kíváncsiságot az emberben; valami sajátságos, ismeretlen érzés lakozott bennök.

Róbert beléptére meg nem mozdult. Nincs nyersebb valami a világon, mint a nő, aki már nem szeret ki árulásának tudatában kénytelen eltűnni áldozata szemrehányásait. Abból a tekintetből, melyet Krisztiána vetett rá, abból önkéntelen reszketésből, melyet legott sikerült elnyomnia, Róbert megértte, hogy heves megindulás ellen küzd.

— Nini ön az? — szölt, játékos tovább folytatva. — A mosolyban, mely e szavakat követte, gúnyt vélt felföldözni.

— Igen, én vagyok, — felelt Róbert.

— E szerint mégsem halt meg? — tette hozzá könnyed remegéssel hangjában.

— E percben még nem, — felelte Róbert hidegen; — látni akarom.

— Miért akart meglátni?

— Miért? ... Látszólag, mert bolond vagyok.

— Ah! — sóhajta Krisztiána.

(Folyt. köv.)

SZÖNYEGHÁZ!

Szőnyegek,
Ágy- és Asztalterítők,
Flanelltakarók,
Lópokrócok,
Butorszövetek,
Uti takarók és Plaidok

óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa
szőnyegáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

IZYHGEANQZS

Fűszer- és csemegéüzlet

más vállalat miatt eladó.

Felvilágosítással szolgál Molnár Jenő,

Debreczen, Főtér 12.

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK

HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Piac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul. 17

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Az eddigi tagok száma 929, kik 6030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára.

Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglaltatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő.

Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső,
jogtanácsos.

Kozma László,
elnök.

Thieszen Arthur,
ügyv. igazgató.

Apró hirdetések

Dija 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükségcs bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadó május 1-től 5 szoba, 2 előszoba, fürdőszoba vízvezetékekkel, konyha, kamara, cselédszoba, mosókonyhából álló lakás. Bővebb felvilágosítást nyújt Bárdos Géza Kereskedelmi Akadémia. 115.

Bormérő fizetbe ajánkozik kimérőnek fiatal asszony. Kétszáz korona óvadékkal rendelkezik. Májusba belépne. Címe a kiadóhivatalban. 116

Használható kopirprés sürgősen megvételre keresek.

Tengeri morzsoló gép napi használatra kapható. Hernádi Pál Péterfia 61. sz. 112

Keresek nagy raktárhelyiséget nagy udvarral, lehet egy-két lakással, vagy anélkül, május 1-re. Cím Varga Károly Miklós- és Salétrom-utca sarok. Telefon 465. 113

Jó forgalmu pálinka kimérést vagy koresmát átvételre keresek. Cím a kiadóba.

Fiatal fűszerkereskedő segéd azonnal felvétetik. Nagy Imre Arpad-tér 5. 114

Cipész munkások állandó munkára felvétetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Fővárosi fiatal izraelita ügyvéd, 2 éves jó forgalmu irodával nősülni óhajt. Ajánlatok „Boldogság” jelige alatt az „Általános Tudósító” hirdetés osztálya, Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. szám alá kéretnek küldeni.

Egy magánosan álló nőtlen ember egy kis, télen is lakható, külön bejáratu kamráért elvállal naponta egy órai reggel vagy este teljesítendő munkát. Magyar és német nyelvet írásban is teljesen bírja. Szives ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Py” címmel.

Egy kisebb ház bérbe kerestetik. Cím a kiadóba.

Ügynökök magas jutalékkal vagy fix fizetéssel, állandó pénzszerzésre tehetnek szert, ha könnyen ajánlható, jól bevezetett ezikkel ismerőseik körében forszírozzák. — Ajánlatokat a kiadóhivatal elfogad.

Lapelárusítók, fiuk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Gépirónó, ki már irodában alkalmazva volt, szerény feltételekkel állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignátz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyás Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Az Ondódon egy félnyilas föld eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Házhoz ajánkozik ügyes vasalónó, ki férfi ingek vasalásában és pipere munkában is jártas.

Kétszáz hektoliter kitünő faj ó-bor eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai cézúra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Eladó

30 év óta fennálló borüzlet. Csak komoly vevőkkel tárgyalok és csak személyesen. Értesítéseket vagy felvilágosításokat telefonice nem adok!

NAGY LAJOS

az „Első Debreczeni Adásvételt közvetítő Iroda” tulajdonosa. Csapó-u. 13. sz. 118

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) s bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehére, tédvé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár
Mihalovics Jenő gyógytára
Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben. 22

Tejes bárányokat

frissen leölve körülbelül 5 kiló sulyban, bérmentve szállit bármely postaállomásra darabonként 8 K ért

ifj. Lőrincz Mózes

Barot (Háromszék megye.)

97

Eladó ház kisvendéglővel!

Eladó az Eötvös-utca 91. számú ház, óriási nagy telek. Átnyulik a Faragó-utczára. Van rajta jó menetelű kisvendéglő és lakatos műhely, vaemint több rendbeli lakosztály, istálló, kocsiszin stb. Családi körülmények és más vállalat miatt jutányosan megkapható. Bővebb felvilágosítást nyújt a Nagy Lajos „Első Debreczeni Adásvételt közvetítő irodája, Csapó-u. 13. sz.

119.

Biztos eredményt ér el mindenki, ha a

DEBRECZEN

apróhirdetési rovatát igénybe veszi.

Kiadóhivatal: Arany János-utca
2-dik szám.

Utcai lapelárusítók

felvétetnek a lapunk
kiadóhivatalában.

Arany-János-u. 2. sz.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanel métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.
1 db mosó zefir bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és szines férfi nyakkendők
óriási választékban,
feltünő olcsó árakhoz!
Maradékok felárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház. 2

Kitünő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.

Donogán és Somossy

==DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR.==

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!